

Regeringens proposition till Riksdagen angående lag om ändring av lagen angående bringande i verkställighet av lagen om självstyrelse för Åland.

Lagen om självstyrelse för Åland, given den 6 maj 1920, trädde i gällande kraft påföljande dag, den 7 maj.

Lagens 3 § stadgar, att landskapsförvaltningen på Åland skall omhändrhas av en landskapsnämnd, vars ordförande är lantrådet samt att landskapsnämnden tillsättes och lantrådet väljes av landstinget. Representerarna till landstinget skola åter enligt 5 § väljas genom allmänna val. De närmare föreskrifterna härom skulle givas i en av landstinget antagen landskapslag. Intill dess en sådan valordning hunnit stiftas, borde enligt bestämmelse i en den 6 maj 1920 i den ordning, som angående stiftande av grundlag är stadgad, given lag angående bringande i verkställighet av lagen om självstyrelse för Åland representanter till landstinget utses med iakttagande i tillämpliga delar och vissa närmare angivna begränsningar av stadgandena i vallagen av den 20 juli 1906. Jämlikt föreskrift i 4 § av samma verkställighetslag skulle landskapsnämnden och lantrådet vidtaga med sin verksamhet den 1 januari 1921. Därför borde landstinget därförinnan sammanträda och vidtaga på den ankommande förberedande åtgärder. I 2 punkt. 2 § av verkställighetslagen är ock bestämt, att landstinget första gången skulle sammanträda den 1 december 1920 och i 6 punkt. 1 § av samma lag att valen till detta landsting borde förrättas den 1 november 1920. I den administrativa förordning, innefattande kompletterande stadganden rörande val av representanter till Ålands landsting, vilken med stöd av verkställighetslagens 7 § utfärdades den 11 juni 1920, bestämdes även att landstingsvalen skulle vidtaga den 1 november 1920 och vallängderna av respektive valnämnder i så god tid uppgöras, att de kunde framläggas till granskning från den 1:sta till och med den 10 september 1920.

Emellertid hava valnämnderna icke i berört hänseende fullgjort sina åligganden och, enligt vad bekant är, har denna försumlighet varit uttryck för en avsiktlig vägran att medverka till självstyrelselagens genomförande. Detsamma är ock fallet med stadsfullmäktiges i Mariehamn uraktlåtenhet att utse ledamöter och suppleant i centralnämnden. Då i anledning härav de stadgade tidsbestämningarna för närvarande icke kunna iakttagas och således icke heller de i lagen stadgade valen verkställas, har det blivit nödvändigt att föreslå sådan ändring av lagen angående bringande i verkställighet av lagen om självstyrelse för Åland, att åt

Presidenten överlämnas att bestämma den termin, då självstyrelseorganen skola vidtaga med sin verksamhet, landstinget första gången sammanträda och valen härtill förrättas.

Några större administrativa svårigheter synas för närvarande icke vara attemotse av ett uppskov med självstyrelselagens genomförande, enär jämlikt bestämmelse i verkställighetslagens 4 §, intill dess landskapsförvaltningen underlydande tjänster och befattningar blivit inrättade motsvarande åligganden skola handhavas av statens myndigheter.

Givet är, att ett anstånd med självstyrelselagens genomförande påkallar förändringar i den administrativa förordningen av den 11 juni, och böra naturligtvis åtgärder i detta avseende i sinom tid vidtagas.

Ändring av lagen angående bringande i verkställighet av lagen om självstyrelse för Åland förutsätter icke det åländska landstingets samtycke.

På grund av det anförda överlämnas till Riksdagens antagande följande förslag till

L A G

angående ~~Ä~~ndring av lagen angående bringande i verkställighet av lagen om självstyrelse för Åland.

Enligt Riksdagens beslut, tillkommet i den ordning 60 § i lantdagsordningen av den 20 juli 1906 föreskriver, varder härhos, med ändring av 1, 2 och 4 §§ i lagen angående bringande i verkställighet av lagen om självstyrelse för Åland, given den 6 maj 1920, stadgat som följer:

Val av representanter till landskapet Ålands landsting verkställles, landstinget sammanträder första gången samt landskapsnämnden och lantrådet vidtaga med sin verksamhet å tider, som av Republikens President bestämmas.

Helsingfors, den 11 oktober 1920.

Republikens President
K.J. STÅHLBERG.

Justitieminister Otto Hjalmar Gran-
felt.

1920 vuoden valtiopäivät N:o 21.
1920 års riksdag N:o 21

Liite.

Bilaga.

Vuonna 1920, maanantaina, lokakuun 11 päivänä kello 4 päivällä saapuivat Valtioneuvoston yleiseen istuntoon:

Tasavallan Presidentti Ståhlberg,

Pääministeri Erich sekä Ministerit Hahl, Jalander, vapaaherra von Hellens, Wartiovaara, Lavonius, Joukahainen, Wuokoski, Granfelt ja Procopé.

Oikeuskansleri Charpentier oli myös istunnossa läsnä.

Oikeusministeriön esittelijäsihteeri Pulkkinen allekirjoittaneen pöytäkirjain seuraamana saapui kutsusta istuntoon, minkä jälkeen Presidentti julisti istunnon avatuksi ja pöytäkirjaan merkittäväksi ilmoitti, että Ministerit Ingman, Holsti ja Pehkonen muiden virkatoimien vuoksi olivat estetyt ottamasta osaa istuntoon.

Oikeusministeri Granfelt esitteli Valtioneuvoston tänään hyväksymän ehdotuksen Hallituksen esitykseksi Eduskunnalle laiksi Ahvenanmaan itsehallintoa koskevan lain täytäntöönpanosta annetun lain 1, 2 ja 4 §:n muuttamisesta:

Ministeri Granfelt lausui tällöin:

"Statsrådet har efter omröstning uppgjort förslag till proposition om ändringar i Lagen angående bringande i verkställighet av Lagen om självstyrelse för Åland, given den 6 maj 1920 och förelägger genom mig förslaget till Herr Presidentens godkännande, sålydande:

Hallituksen esitys Eduskunnalle laista, jolla
Ahvenanmaan itsehallintoa koskevan lain täytäntöönpanolakia muutetaan.

Laki Ahvenanmaan itsehallinnosta, annettu 6 päivänä toukokuuta 1920, astui voimaan seuraavana päivänä, toukokuun 7:nä.

Lain 3 §:ssä säädetään, että maakunnanhallintoa Ahvenanmaalla pitää maakuntalautakunta, jonka puheenjohtajana on maaneuvos, ja että maakuntalautakunnan asettavat ja maaneuvoksen valitsevat maakuntapäivät. Maakuntapäiville edustajat taas 5 §:n mukaan valitaan yleisillä vaaleilla. Tarkemmat määräykset tästä oli annettava maakuntapäiväin hyväksyttävässä maakuntalaissa. Siksi kunnes sellainen vaalijärjestys ehdittäisiin säätää, oli 6 päivänä toukokuuta 1920 Ahvenanmaan itsehallintoa koskevan lain täytäntöönpanosta siinä järjestyksessä, kuin perustuslain säätämisestä on määrätty, annetussa laissa olevan määräyksen mukaan, edustajia maakuntapäiville valittava noudattaen soveltuvilta osin ja muutamien, tarkemmin mainituin rajoituksin 20 päivänä heinäkuuta 1920 annetun vaali-

lain säännöksiä. Saman täytäntöönpanolain 4 §:n määräyksen mukaan piti maakuntalautakunnan ja maaneuvoksen ryhtyä toimiinsa 1 päivänä tammi-kuta 1921. Sentähden piti maakuntapäiväin sitä ennen kokoontua ja ryhtyä asianaan oleviin valmistaviin toimenpiteisiin. Täytäntöönpanolain 2 §:n 2 kohdassa on myös määrätty, että maakuntapäiväin pitäisi ensimmäisen kerran kokoontua joulukuu 1 päivänä 1920, ja saman lain 1 §:n 6 kohdassa, että näiden maakuntapäiväin vaalit olisi toimitettava 1 päivänä marras-kuuta 1920. Siinä hallinnollisessa asetuksessa, joka sisältää täydentäviä säännöksiä edustajain vaalista Ahvenanmaan maakuntapäiville, ja joka täytäntöönpanolain 7 §:n nojalla annettiin 11 päivänä kesäkuuta 1920, määrättiin myöskin, että maakuntapäiväin vaali oli aloitettava 1 päivänä marraskuuta 1920 ja asianomaisten vaalilautakuntain niin hyvissä ajoin valmistettava vaaliluettelot, että ne voitaisiin pitää tarkastettavina syyskuun 1 päivästä 1920 sen kuun 10 päivän loppuun asti.

Vaalilautakunnat eivät ole kuitenkaan mainituissa kohdin täyttäneet tehtäviensä ja, sen mukaan kuin tiedetään, on tämä laiminlyönti ollut ilmaus tahallisesta kieltäytymisestä avustamasta itsehallintolain käy-täntöönottamista. Sama on myös Maarianhaminan kaupungingvaltuutettujen menettelyn laita, he kun ovat jättäneet valitsematta jäsenet ja vara-jäsenen keskuslautakuntaan. Kun tätä nykyä tämän johdosta säädettyjä aikamääräyksiä ei voida noudattaa eikä siis myöskään laissa säädettyjä vaaleja toimittaa, on kynnnyt tarpeelliseksi ehdottaa sellaista Ahvenan-maan itsehallintoa koskevan lain täytäntöönpanolain muuttamista, että Presidentille annetaan valta määrätä aika, milloin itsehallintoelinten on ryhdyttävä toimiinsa, maakuntapäiväin ensimmäisen kerran kokoonnuttava ja vaalit sitä varten toimitettava.

Tuntuvampia hallinnollisia vaikeuksia tätä nykyä ei liene odottavis-sa itsehallintolain käytäntöönottamisen lykkäyksestä, koska täytäntöön-panolain 4 §:n määräyksen mukaan, kunnes maakuntahallinnon alaiset virat ja toimet ovat asetetut, vastaavia tehtäviä hoitavat valtion viranomaiset.

Selvää on, että itsehallintolain käytäntöönottamisen lykkäys vaatii muutoksia 11 päivänä kesäkuuta annettuun hallinnolliseen asetukseen, ja tietenkin on aikanaan ryhdyttävä sitä tarkoittaviin toimenpiteisiin.

Sen perusteella, mitä on lausuttu, annetaan Eduskunnan hyväksyttä-väksi

L A K I

jolla Ahvenanmaan itsehallintoa koskevan lain täytäntöönpanolakia muutetaan.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty 20 päivänä heinäkuuta 1906 annetun valtiopäiväjärjestyksen 60 §:ssä määrättyllä tavalla, sääde-tään täten, muuttaen 6 päivänä toukokuuta 1920 Ahvenanmaan itsehallin-

nosta annetun lain täytäntöönpanoa koskevan lain 1, 2 ja 4 §:ää, seuraavasti:

Edustajanvaalit Ahvenanmaan maakunnan maakuntapäiville toimitetaan, maakuntapäivät kokoontuvat ensimmäisen kerran ja maakuntalautakunta sekä maaneuvos ryhtyvät toimiinsa Tasavallan Presidentin määrättävinä aikoina.

Regeringens proposition till Riksdagen angående lag om ändring av lagen angående bringande i verkställighet av lagen om självstyrelse för Åland.

Lagen om självstyrelse för Åland, given den 6 maj 1920, trädde i gällande kraft påföljande dag, den 7 maj.

Lagens 3 § stadgar, att landskapsförvaltningen på Åland skall omhändrivas av en landskapsnämnd, vars ordförande är lantrådet samt att landskapsnämnden tillsättes och lantrådet väljes av landstinget. Representerarna till landstinget skola åter enligt 5 § väljas genom allmänna val. De närmare föreskrifterna härom skulle givas i en av landstinget antagen landskapslag. Intill dess en sådan valordning hunnit stiftas, borde enligt bestämmelse i en den 6 maj 1920 i den ordning, som angående stiftande av grundlag är stadgad, given lag angående bringande i verkställighet av lagen om självstyrelse för Åland representanter till landstinget utses med iakttagande i tillämpliga delar och vissa närmare angivna begränsningar av stadgandena i vallagen av den 20 juli 1906. Jämlikt föreskrift i 4 § av samma verkställighetslag skulle landskapsnämnden och lantrådet vidtaga med sin verksamhet den 1 januari 1921. Därför borde landstinget därförinnan sammanträda och vidtaga på den ankommande förberedande åtgärder. I 2 punkt. 2 § av verkställighetslagen är ock bestämt, att landstinget första gången skulle sammanträda den 1 december 1920 och i 5 punkt. 1 § av samma lag att valen till detta landsting borde förrättas den 1 november 1920. I den administrativa förordning, innefattande kompletterande stadganden rörande val av representanter till Ålands landsting, vilken med stöd av verkställighetslagens 7 § utfärdades den 11 juni 1920, bestämdes även att landstingsvalen skulle vidtaga den 1 november 1920 och vallängderna av respektive valnämnder i så god tid uppgöras, att de kunde framläggas till granskning från den 1:sta till och med den 10 september 1920.

Emellertid hava valnämnderna icke i berört hänseende fullgjort sina åligganden och, enligt vad bekant är, har denna försumlighet varit uttryck för en avsiktlig vägran att medverka till självstyrelselagens genomförande. Detsamma är ock fallet med stadsfullmäktige i Mariehamn uraktlåtenhet

att utse ledamöter ochsuppleant i centralnämnden. Då i anledning härav de stadgade tidsbestämningarna för närvarande icke kunna iakttagas och således icke heller de i lagen stadgade valen verkställas, har det blivit nödvändigt att föreslå sådan ändring av lagen angående bringande i verkställighet av lagen om självstyrelse för Åland, att åt Presidenten överlämnas att bestämma den termin, då självstyrelseorganen skola vidtaga med sin verksamhet, landstinget första gången sammanträda och valen härtill förrättas.

Några större administrativa svårigheter synas för närvarande icke vara att emotse av ett uppskov med självstyrelselagens genomförande, enär jämlikt bestämmelse i verkställighetslagens 4 §, intill dess landskapsförvaltningen underlydande tjänster och befattningar blivit inrättade motsvarande åligganden skola handhavas av ståtens myndigheter.

Givet är, att ett anstånd med självstyrelselagens genomförande påkallar förändringar i den administrativa förordningen av den 11 juni, och böra naturligtvis åtgärder i detta avseende i sinom tid vidtagas.

På grund av det anförda överlämnas till Riksdagens antagande följande förslag till

L A G

angående ändring av lagen angående bringande i verkställighet av lagen om självstyrelse för Åland.

Enligt Riksdagens beslut, tillkommet i den ordning 60 § i lantdagsordningen av den 20 juli 1906 föreskriver, varder härhos, med ändring av 1, 2 och 4 §§ i lagen angående bringande i verkställighet av lagen om självstyrelse för Åland, given den 6 maj 1920, stalgat som följer:

Val av representanter till landskapet Ålands landsting verkställas, landstinget sammanträder första gången samt landskapsnämnden och lantrådet vidtaga med sin verksamhet å tider, som av Republikens President bestämmas.

För egen del anhåller jag, Herr President, att få till Edert antagande överlämna följande propositionsförslag:

Regeringens proposition till Riksdagen angående lag om ändring av 1, 2 och 4 §§ samt upphävande av 5 § i lagen angående bringande i verkställighet av lagen om självstyrelse för Åland.

Lagen om självstyrelse för Åland, given den 6 maj 1920, trädde i gällande kraft påföljande dag den 7 maj. Jämlikt uttryckligt stadgande i lagens 36 § har den karaktär av grundlag och kan icke ändras, förklaras eller upphävas annatledes än med bifall av den åländska befolkningens representation, landstinget och för övrigt i den ordning, som om grundlag är bestämd.

Lagens 3 § stadgar, att landskapsförvaltningen på Åland skall omhändera

havas av en landskapsnämnd, vars ordförande är lantrådet samt att landskapsnämnden tillsättes och lantrådet väljes av landstinget. Representanterna till landstinget skola åter enligt 5 § väljas genom allmänna val. De närmare föreskrifterna härom skulle givas i en av landstinget antagen landskapslag. Intill dess en sådan valordning hunnit stiftas, borde enligt bestämmelse i en den 6 maj 1920 i den ordning, som angående stiftande av grundlag är stadgad, given lag angående bringande i verkställighet av lagen om självstyrelse för Åland representanter till landstinget utses med iakttagande i tillämpliga delar och vissa närmare angivna begränsningar av stadgandena i vallagen av den 20 juli 1906. Jämlikt föreskrift i 4 § av samma verkställighetslag skulle landskapsnämnden och lantrådet vidtaga med sin verksamhet den 1 januari 1921. Därför borde landstinget därförinnan sammanträda och vidtaga på den ankommande förberedande åtgärder. I 2 punkt. 2 § av verkställighetslagen är ock bestämt, att landstinget första gången skulle sammanträda den 1 december 1920 och i 6 punkt. 1 § av samma lag att valen till detta landsting borde förrättas den 1 november 1920. I den administrativa förordning, innefattande kompletterande stadganden rörande val av representanter till Ålands landsting, vilken med stöd av verkställighetslagens 7 § utfärdades den 11 juni 1920, bestämdes även att landstingsvalen skulle vidtaga den 1 november 1920 och vallängderna av respektive valnämnder i så god tid uppgöras, att de kunde framläggas till granskning från den 1:sta till och med den 10 september 1920.

Emellertid hava valnämnderna icke i berört hänseende fullgjort sina åligganden och, enligt vad bekant är, har denna försumlighet varit uttryck för en avsiktlig vägran att medverka till självstyrelselagens genomförande. Detsamma är ock fallet med stadsfullmäktiges i Mariehamn uraktlåtenhet att utse ledamöter och suppleant i centralnämnden. Då i anledning härav de stadgade tidsbestämningarna för närvarande icke kunna iakttagas och således icke heller de i lagen stadgade valen verkställas, har det blivit nödvändigt att föreslå sådan ändring av lagen angående bringande i verkställighet av lagen om självstyrelse för Åland, att åt Presidenten överlämnas att bestämma den termin, då självstyrelseorganen skola vidtaga med sin verksamhet, landstinget första gången sammanträda och valen härtill förrättas.

Några större administrativa svårigheter synas för närvarande icke vara att emotse av ett uppskov med självstyrelselagens genomförande, enär jämlikt bestämmelse i verkställighetslagens 4 §, intill dess landskapsförvaltningen underlydande tjänster och befattningar blivit inrättade motsvarande åligganden skola handhas av statens myndigheter.

Givet är, att ett anstånd med självstyrelselagens genomförande påkallar förändringar i den administrativa förordningen av den 11 juni, och böra naturligtvis åtgärder i detta avseende i sinom tid vidtagas.

Jämlikt 27 § i lagen om självstyrelse för Åland tillförsäkras landskapets inbyggare rätt att i stället för fullgörande av värnplikt, göra motsvarande tjänst vid lots- och fyrinrättningen såsom därom i lag särskilt skulle stadgas. Av 2 mom. i 10 § av lagen om självstyrelse framgår, att stiftande av denna lag icke förutsätter landstingets samtycke. Verkställighetslagens 5 § föreskriver likvisst, att Ålands landsting borde beredas tillfälle att avgiva utlåtande över proposition till den lag, som i självstyrelselagens 27 § förutsättes, innan densamma överlämnas till riksdagen. Då nu emellertid landstinget icke inom en närmare framtid torde sammanträda och ett snabbt genomförande av den förmån, vilken i 27 § uti lagen om självstyrelse för Åland, vilken lag allt fortfarande förblir i gällande kraft, tillförsäkrats landskapets befolkning, synes synnerligen önskvärt, föreslår Regeringen, att 5 § i verkställighetslagen bleve upphävd.

Ändring av lagen angående bringande i verkställighet av lagen om självstyrelse för Åland förutsätter icke det åländska landstingets samtycke.

På grund av det anförda överlämnas till Riksdagens antagande följande förslag till

L A G

angående ändring av 1, 2 och 4 §§ samt upphävande av 5 § i lagen angående bringande i verkställighet av lagen om självstyrelse för Åland.

Enligt Riksdagens beslut, tillkommet i den ordning 60 § i lantdagsordningen av den 20 juli 1906 föreskriver, upphäves 5 § i lagen angående bringande i verkställighet av lagen om självstyrelse för Åland, given den 6 maj 1920 och stadgas i övrigt, med ändring av 1, 2 och 4 §§ i sagda lag, följande:

Val av representanter till landskapet Ålands landsting verkställles, landstinget sammanträder första gången samt landskapsnämnden och lantrådet vidtaga med sin verksamhet å tider, som av Republikens President bestämmas.

Hallituksen esitys Eduskunnalle laista, jolla Ahvenanmaan itsehallintoa koskevan lain täytäntöönpanolain 1,2 ja 4 §:ään muutetaan ja 5 § kumotaan.

Laki Ahvenanmaan itsehallinnosta, annettu 6 päivänä toukokuuta 1920, astui voimaan seuraavana päivänä, toukokuun 7:nä. Sillä lailla on sen 36 §:ssä olevan nimenomaisen säännöksen mukaan perustuslain luonne eikä sitä voida muuttaa, selittää tai kumota muuten kuin Ahvenanmaan väestön eduskunnan, maakuntapäivien, suostumuksella ja muuten siinä järjestyksessä, kuin perustuslaista on määrätty.

Lain 3 §:ssä säädetään, että maakunnanhallintoa Ahvenanmaalla pitää maakuntalautakunta, jonka puheenjohtajana on maaneuvos, ja että maakuntalautakunnan asettavat ja maaneuvoksen valitsevat maakuntapäivät. Maakuntapäiville edustajat taas 5 §:n mukaan valitaan yleisillä vaaleilla. Tarkemmat määräykset tästä oli annettava maakuntapäiväin hyväksyttävässä maakuntalaissa. Siksi kunnes sellainen vaalijärjestys ehdittäisiin säätää, oli 6 päivänä toukokuuta 1920 Ahvenanmaan itsehallintoa koskevan lain täytäntöönpanosta siinä järjestyksessä, kuin perustuslain säätämisestä on määrätty, annetussa laissa olevan määräyksen mukaan, edustajia maakuntapäiville valittava noudattaen soveltuvilta osin ja muutamain, tarkemmin mainituin rajoituksin 20 päivänä heinäkuuta 1920 annetun vaalilain säännöksiä. Saman täytäntöönpanolain 4 §:n määräyksen mukaan piti maakuntalautakunnan ja maaneuvoksen ryhtyä toimiinsa 1 päivänä tammikuuta 1921. Senthden piti maakuntapäiväin sitä ennen kokoontua ja ryhtyä asiansaan oleviin valmistaviin toimenpiteisiin. Täytäntöönpanolain 2 §:n 2 kohdassa on myös määrätty, että maakuntapäiväin pitäisi ensimmäisen kerran kokoontua joulukuun 1 päivänä 1920, ja saman lain 1 §:n 6 kohdassa, että näiden maakuntapäiväin vaalit olisi toimitettava 1 päivänä marraskuuta 1920. Siinä hallinnollisessa asetuksessa, joka sisältää täydentäviä säännöksiä edustajain vaalista. Ahvenanmaan maakuntapäiville, ja joka täytäntöönpanolain 7 §:n nojalla annettiin 11 päivänä kesäkuuta 1920, määrättiin myöskin, että maakuntapäiväin vaali oli aloitettava 1 päivänä marraskuuta 1920 ja asiaansaisten vaalilautakuntain niin hyvissä ajoin valmistettava vaaliluettelot, että ne voitaisiin pitää tarkastettavina syyskuun 1 päivästä 1920 sen kuun 10 päivän loppuun asti.

Vaalilautakunnat eivät ole kuitenkaan mainituissa kohdin täyttäneet tehtäviensä ja, sen mukaan kuin tiedetään, on tämä laiminlyönti ollut ilmaus tahallisuudesta kieltäytymisestä avustamasta itsehallintolain käytäntöönottamista. Sama on myös Maarianhaminan kaupunginvaltuutettujen menettelyn laita, he kun ovat jättäneet valitsematta jäsenet ja varajäsenen keskuslautakuntaan. Kun tätä nykyä tämän johdosta säädettyjä aikamääräyksiä ei voida noudattaa eikä siis myöskään laissa säädettyjä vaaleja toimittaa, on käynyt tarpeelliseksi ehdottaa sellaista Ahvenanmaan itsehallintoa koskevan lain täytäntöönpanolain muuttamista, että Presidentille annetaan valta määrätä aika, milloin itsehallintoelinten on ryhdyttävä toimiinsa, maakuntapäiväin ensimmäisen kerran kokoonnuttava ja vaalit sitä varten toimitettava.

Tuntuu vampia hallinnollisia vaikeuksia tätä nykyä ei liene odotettavissa itsehallintolain käytäntöönottamisen lykkäyksestä, koska täytäntöönpanolain 4 §:n määräyksen mukaan, kunnes maakuntahallinnon alaiset virat ja toimet ovat asetetut, vastaavia tehtäviä hoitavat valtion viranomaiset.

Selvää on, että itsehallintolain käytäntöönottamisen lykkäys vaatii

muutoksia 11 päivänä kesäkuuta annettuun hallinnolliseen asetukseen, ja tietenkin on aikanaan ryhdyttävä sitä tarkoittaviin toimenpiteisiin.

Ahvenanmaan itsehallintolain 27 §:n mukaisesti vakuutetaan sen maakunnan asukkaille oikeus asevelvollisuuden suorittamisen sijasta tehdä vastaavaa palvelusta luotsi- ja majakkalaitoksessa, niinkuin siitä laissa erikseen säädetään. Itsehallintolain 10 §:n 2 momentista näkyy, että tämän lain säätäminen ei edellytä maakuntapäiväin suostumusta. Täytäntöönpanolain 5 § tosin määrää, että Ahvenanmaan maakuntapäiville on varattava tilaisuus antaa lausuntonsa sen lain esityksestä, jota itsehallintolain 27 §:ssä edellytetään, ennenkuin se annetaan eduskunnalle. Kun nyt kuitenkin maakuntapäivät eivät kokoontune läheisessä tulevaisuudessa ja sen edun nopea nautittavaksi saattaminen, mikä Ahvenanmaan edelleen voimaan jäävän itsehallintolain 27 §:ssä on maakunnan asukkaille vakuutettu, näyttää erittäin toivottavalta, ehdottaa hallitus, että täytäntöönpanoasetuksen 5 § kumottaisiin.

Ahvenanmaan itsehallintolain täytäntöönpanoa koskevan lain muuttaminen ei edellytä Ahvenanmaan maakunnan suostumusta.

Sen perusteella, mitä on lausuttu, annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi

L A K I

jolla Ahvenanmaan itsehallintoa koskevan lain täytäntöönpanolain 1, 2 ja 4 §:ää muutetaan ja 5 § kumotaan.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty 20 päivänä heinäkuuta 1906 annetun valtiopäiväjärjestyksen 60 §:ssä määrättyllä tavalla, kumotaan 6 päivänä toukokuuta 1920 Ahvenanmaan itsehallinnosta annetun lain täytäntöönpanoa koskevan lain 5 § ja säädetään, muuttaen sanotun lain 1, 2 ja 4 §:ää, seuraavasti:

Edustajanvaalit Ahvenanmaan maakunnan maakuntapäiville toimitetaan, maakuntapäivät kokoontuvat ensimmäisen kerran ja maakuntalautakunta sekä maaneuvos ryhtyvät toimiinsa Tasavallan Presidentin määrättävinä aikoina.

Skulle Herr Presidenten icke finna anledning godkänna det av mig förordade propositionsförslaget, utan föredragad det av Statsrådets flertal upprättade, djärves jag fästa Herr Presidentens uppmärksamhet på önskvärdheten däraf, att även i sådan händelse propositionsingressens första stycke erhöle den avfattning det har uti ingressen till det av mig förordade propositionsförslaget och att näst sista stycket av ingressen till detta sistnämnda förslag ("Ändring av - - - samtycke") bleve intaget uti ingressen till den proposition, vilken överlämnas till Riksdagen".

Tasavallan Presidentin kysyttyä, tahtoiko kukaan Valtioneuvoston jäsenistä käyttää puhevuoroa,

Ministeri Procopé lausui:

"Jag tillåter mig anhålla, det Herr Presidenten ville besluta, att propositionen skall givas det innehåll och den avfattning Justitieministern förordat och förenar mig jämväl om hans hemställan beträffande propositionsingressens avfattning för den händelse Herr Presidenten funne lämpligt godtaga Statsrådets propositionsförslag".

Ministeri Hahl selitti olevansa sitä mieltä, ettei esitystä kyseellisestä asiasta olisi annettava Eduskunnalle.

Ministeri Wuokoski ilmoitti yhtyvän Ministeri Hahlin mielipiteeseen.

Ministeri Jalander selitti myös olevansa samaa mieltä kuin Ministeri Hahl.

Ministeri von Hellens lausui kannattavansa Valtioneuvoston päättämää esitysehdotusta, mutta selitti tahtovansa siihen lisättäväksi Oikeusministeri Granfeltin esitysehdotuksen perustelujen viimeisen edellisen kappaleen.

Pääministeri Erich ilmoitti olevansa samaa mieltä kuin Ministeri von Hellens.

Ministeri Lavonius lausui kannattavansa Valtioneuvoston päättämää esitysehdotusta.

Ministeri Joukahainen selitti yhtyvän Ministeri Lavoniuksen mielipiteeseen.

Ministeri Wartiovaara ilmoitti olevansa samaa mieltä kuin Ministeri von Hellens.

Tämän jälkeen Tasavallan Presidentti päätti, että Eduskunnalle oli annettava asiasta näin kuuluva esitys:

Kun Oikeusministeriön esittely oli päättynyt ja pöytäkirja tältä osaltaan julistettu tarkistetuksi, poistuivat istunnosta, esittelijäsihteeri Pulkkinen ja allekirjoittanut pöytäkirjuri.

Pöytäkirjan vakuudeksi:
Aatos Alanen.

R i k s d a g e n s s v a r å Regeringens
proposition angående lag om ändring av lagen angående
bringande i verkställighet av lagen om självstyrelse
för Åland.

Till Riksdagen har överlämnats Regeringens proposition angående lag om ändring av lagen angående bringande i verkställighet av lagen om självstyrelse för Åland, och har Riksdagen för beredning remitterat densamma

till Grundlagsutskottet, som likväl icke hunnit i ärendet avgiva betänkande.

Helsingfors, den 12 mars 1921.
